

EHB 352
SAYISAL HABERLEŞME
ÖDEV 3

(Teslim Tarihi: 03.06.2021)

Bu ödevde temel bandda iletim yapan bir PCM haberleşme sisteminin bit hata olasılığı (bit error rate, BER), teorik olarak ve Monte-Carlo bilgisayar benzetimi (simülasyonu) yardımıyla araştırılacaktır. Sistemde P_0 ve P_1 olasılıklı 0 ve 1 bitleri sırasıyla +1 V ve -1 V genlikli işaretler yardımıyla toplamsal Laplace gürültülü kanaldan iletilmektedir. Alıcının karar devresi girişinde alınan işaret $r = \pm 1 + n$ olup buradaki n ,

$$f_n(n) = \frac{1}{2b} \exp\left(-\frac{|n-\mu|}{b}\right)$$

biçiminde Laplace olasılık yoğunluk fonksiyonuna sahip rastlantı değişkenidir.

- a) Gürültünün ortalaması $\mu = 0$ ise karar devresi girişindeki işaret/gürültü (güçleri) oranını (S/N) b cinsinden bulunuz (5p).
- b) $P_0 = 1/2$ ve $P_1 = 1/2$ için karar devresindeki optimum eşik değerini ve alıcının teorik BER hata olasılığını S/N 'e bağlı olarak elde ediniz (15p).
- c) $P_0 = 1/2$ ve $P_1 = 1/2$ için BER - S/N eğrisini bilgisayar benzetimi yoluyla elde ediniz ve b) şıkkında bulduğunuz teorik sonuçla birlikte aynı şekil üzerinde gösteriniz (30p).
- d) $P_0 = 4/5$ ve $P_1 = 1/5$ için karar devresindeki optimum eşik değerini ve alıcının teorik BER hata olasılığını S/N 'e bağlı olarak elde ediniz (15p).
- e) $P_0 = 4/5$ ve $P_1 = 1/5$ için BER - S/N eğrisini bilgisayar benzetimi yoluyla elde ediniz ve d) şıkkında bulduğunuz teorik sonuçla birlikte aynı şekil üzerinde gösteriniz (30p).
- f) Elde ettiğiniz sonuçları yorumlayınız (5p).

Ek Bilgi (Laplace Rastlantı Değişkeninin Üretilmesi): Laplace dağılımlı rastlantı değişkenleri, $\left[-\frac{1}{2}, \frac{1}{2}\right]$ aralığında düzgün dağılımlı U rastlantı değişkenleri yardımıyla $n = \mu - b \cdot \text{sgn}(U) \ln(1 - 2|U|)$ ifadesi kullanılarak üretilebilir ($\text{sgn}(\cdot)$ işaret fonksiyonu).

Önemli Uyarılar:

- 1) Ödevlerinizi e-posta yoluyla göndermeyiniz.
- 2) Bilgisayar programı çıktılarındaki her bir eğriyi mutlaka etiketleyiniz ve eksenleri isimlendiriniz. Bilgisayar programı çıktılarınızda hata olasılığını ifade eden dikey eksen logaritmik ve yatay eksen S/N [dB] olmalıdır. Çizimleri dikey ekseninde hata olasılığının 10^{-5} değerine kadar ve yatay ekseninde işaret/gürültü oranının 20 dB değerine kadar yapmanız yeterlidir.
- 2) **Cevaplarınızı, çizim sonuçlarınızı ve kodlarınızı** içeren Word formatındaki dosyayı ve ayrıca çalışır durumdaki program kaynak kodlarınızı (Örneğin .m uzantılı MATLAB kodlarınızı) Ninova'ya en geç **3 Haziran 2021 saat 23:59'a** kadar yükleyiniz.
- 3) Herhangi bir kaynaktan Kopyala - Yapıştır yöntemi ile yazılan kodlar kesinlikle kabul edilmeyecektir.